

Küresel Riskleri Anlamak ve Önleyici Liderlik

ENİS AMASYALI

Borusan EnBW Enerji

İklîm değışikliğinden, uzunca bir süredir gezegenimizin karşı karşıya olduğu en önemli küresel risk olarak söz edilmekteydi. Bununla birlikte, bir başka küresel tehdit olan COVID-19 pandemi sürecine kadar iklim değışikliğinin insan kaynaklı oluğu gerçeği göz ardı ediliyordu. İnsan etkisinin küresel anlamda ulağığı bu yeni boyut, bizi gezegenimize olan etkimizi yeniden değertlendirmeye yönlendirdi.

Dünya Ekonomik Forumu Küresel Risk Algı Raporu'nda önümüzdeki 10 yılda büyük olasılıkla gerçekleşmesi beklenen riskler aşırı doğa olayları, iklim değışikliği ile mücadelede başarı sağlayamama, insan etkisine bağlı oluğu çevre zararı, dijital eşitsizlikler ve siber güvenliğin sağlanamaması olarak sıralanırken, en çok etkisi olan riskler arasında salgın hastalıklar en üst sırada yerini alıyor. İklim değışikliği ile mücadelede başarı sağlayamama, diğer çevresel riskler, geçim sıkıntısı, borç sıkıntısı ve Bilişim Teknolojisi altyapısının çökmesi riskleri ise etkisi büyük riskler arasında yer buluyor. Hem olasılığı hem de etkisi yüksek risklerin büyük bölümü çevre ile ilgili; bu riskleri iklim değışikliği ile mücadelede başarılı olunamaması, aşırı doğa olayları,

“

Planladığımız hibrit tesis, rüzgar tesisleri yatırımlarıyla, değertlendirdiğimiz depolama teknolojileri ile yenilenebilir enerji konusunu çok daha kapsamlı bir şekilde ele alarak temiz enerji kaynaklarımızı artırmaya çalışıyoruz. Burada sektörümüze de öncülük ettiğimize inanıyorum.”

doğal kaynakların azalması, biyolojinin çeşitliliğinin azalması ve insanın çevrede yarattığı zarar olarak sıralayabiliriz. 2021 sonuçları, 2020 ve öncesine göre bu risklerin daha çok altını çizmiş görünüyor.

Pandemide tüm dünyanın neredeyse eş zamanlı olarak evlerine kapanması, insan dolaşımının ve sanayi üretiminin durmasıyla, 2020 ilk yarısında CO2 salımlarında ciddi azalma gözlemlendi. Küresel ısınmaya neden olan sera gazları arasında başı çeken karbondioksit salımlarının böyle bir kapanmayla ani olarak azalması, iklim krizinin oluşmasında insan etkisinin en önemli göstergesi oldu. Nitekim, normalleşme sürecinde ani ve dengesiz talep artışı fosil yakıtlara yeniden yönelimi beraberinde getirdi. Maalesef son dönemde, yıllık karbon salımları açısından tarihin en büyük ikinci zirvesini yaşıyoruz.

Küresel ısınmaya neden olan gazlarının 4'te 3'ünün de enerji sektörü kaynaklı olduğunu biliyoruz. Kömür kullanımının kademeli azaltılması, karbon emisyonlarının fiyatlandırılması, emisyon ticaret sistemleri, sınırda karbon uygulamaları, sıkı araç emisyon standartları, temiz elektrifikasyon, enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının artması iklim değişikliğiyle mücadelede büyük önem taşıyor. Sürdürülebilirlik stratejilerinin tamamının kalbinde

yenilenebilir enerji bulunuyor. Teknolojik gelişmelere bağlı olarak, rüzgâr ve güneş yatırımları en makul bütçeli olarak gerçekleştirilebilecek yeni enerji yatırımları olarak kabul ediliyor. Yeşil enerji dönüşümü, enerji yatırımların yönü açısından artık çok net bir eğilim olarak karşımıza çıkarken, bu dönüşümü zamanında yapıp yapamayacağımız ise net 0 hedeflerine ulaşmamız açısından çok kritik.

Glasgow'da yapılan COP 26 2021 Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı'nda ülkeler, iklim değişikliğine ilişkin önemli taahhütlerini açıkladılar. Hindistan 2030'a kadar enerjisinin %50'sini yenilenebilir enerjiden elde etmeyi vaat ederken net 0 hedefini 2070 yılı olarak açıkladı. En büyük kirleticilerin fosil yakıtlardan çıktıklarını görüyoruz. 2030 yılına kadar ormansızlaşma ile mücadele yönünde verilen taahhütlerle Amazon Yağmur Ormanları da dahil dünyadaki ormanların %85'i kapsama girmiş görünüyor. 100 ülke 2030'a kadar karbon dışında diğer önemli bir sera gazı olan metan salımlarını %30 oranında azaltmayı hedefliyor. Çok önemli kömür üreticileri, kömürden çıkış için hiç yeni kömür yatırımı yapmamayı da içeren planlarını açıkladılar. Bu küresel riskle mücadelede ülke liderlerine de önemli bir rol düşüyor. Toplumdan yankılanan önemli bir çağrıya kulak vermek gerekiyor: sadece taahhüt etme artık bir şeyler yap! Proaktif riskleri görerek, önemler alacağını hatta bunu hemen bugün yapacağını açıklayan liderler bu mücadelede öncü rol üstleniyor.

Paris İklim Anlaşması'nın Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Genel Kurulunda oy birliğiyle kabul edilmesi ve ülkemiz için net 0 hedefi olarak 2053 tarihinin belirlenmesi oldukça sevindirici gelişmelerdir. Bu doğrultuda, bu vizyona hizmet edecek uygulamalarda da yenilenebilir enerjinin kilit nokta olacağına inanıyorum.

Borusan EnBW Enerji olarak yenilenebilir enerji yatırımların ülke ekonomisine hızla kazandırıl-

“

Pandemi döneminde de "Enerjimiz Hiç Bitmesin" diyerek ve gerekli tüm tedbirleri alarak bu önemli yatırımları hayata geçirmeye gayret ettik. İki büyük rüzgâr enerji tesisi yatırımımızın kapasite artışını tamamlamak için çalışmalarımızı hızlandırdık. ”

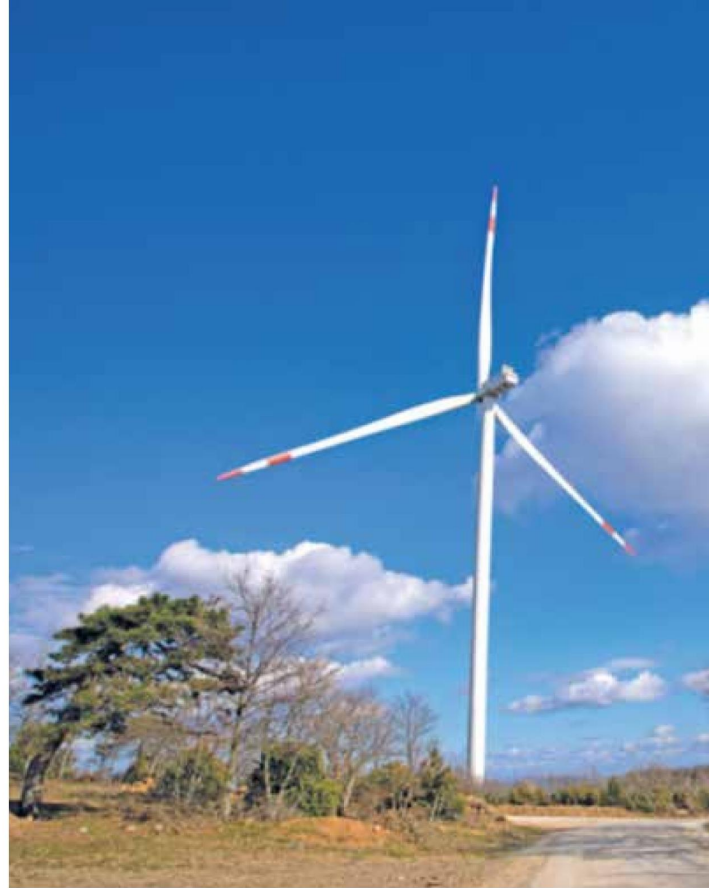
masına yönelik çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Özellikle temiz ve erişilebilir enerji hedefine ulaşma yolunda her devreye aldığımız yenilenebilir enerji yatırımla önemli bir katkı sağlıyoruz. Bu tesislerin üretimleri süresince hava kirlenmesi ve sera gazı içeren bir salım yapılmadığı için ikame ettikleri fosil yakıt tesislerinin olası etkisi ortadan kalkmış oluyor. Karbon ayak izini önlemeye yönelik sağladığımız bu doğrudan katkının yanı sıra tüm faaliyetlerimizde sürdürülebilirlik stratejimiz olan iklim, insan ve inovasyon odağı ile hareket ediyoruz. Her olası etkimizi dikkatle değerlendiriyor, varsa bu etkiyi azaltacak ya da ortadan kaldıracak önlemleri bugünden alıyoruz. Özellikle karasal yaşamın korunması amacına yönelik, kendi etki alanımızda olmayan türleri de hedeflediğimiz, rejeneratif bir etki bırakmaya ve biyoçeşitliliği korumaya yönelik projeleri hayata geçiriyoruz. Ayrıca, bu alanda paydaşlarımızda bir farkındalık oluşturarak bir kartopu etkisi yaratmayı hedefliyoruz.

Pandemi döneminde de "Enerjimiz Hiç Bitmesin" diyerek ve gerekli tüm tedbirleri alarak bu önemli yatırımları hayata geçirmeye gayret ettik. İki büyük rüzgâr enerji tesisi yatırımımızın kapasite artışını tamamlamak için çalışmalarımızı hızlandırdık. Kıyıköy RES kapasite artışı ve Saros RES yatırımları, zorlu COVID-19 koşulları altında tüm tedbirler alınarak, şantiye çalışmalarına ara vermeden devam etti. Pandemi gibi zorlu bir dönemde çalışmalarımıza ara vermek bir yana hızlandırabilmemizde iş sürekliliği politikalarımız doğrultusunda bu kriz durumunu iyi yönetmemiz büyük rol oynuyor.

Borusan EnBW Enerji olarak toplam kurulu gücümüz 720 MW'a ulaştı ve rüzgâr enerjisi alanında da sektör lideriyiz.

Planladığımız hibrit tesis, rüzgâr tesisleri yatırımlarıyla, değerlendirdiğimiz depolama teknolojileri ile yenilenebilir enerji konusunu çok daha kapsamlı bir şekilde ele alarak temiz enerji kaynaklarımızı artırmaya çalışıyoruz. Burada sektörümüze de öncülük ettiğimize inanıyorum.

Diğer yandan, COVID-19 pandemisi insan sağlığı ve ülke ekonomileri üzerinde yarattığı etkisi itibarıyla yüzyılda bir karşılaşılabileceğimiz türden bir kriz. Salgın, küresel anlamda, insanlık için uzun yıllar alan açlık ve yoksullukla mücadelede kat ettiğimiz medeniyet yolculuğunu olumsuz etkilerken, iş kayıpları, dijital uçurumun açılması, insanlar üzerindeki psikolojik etkileri ve dolayısıyla toplum üzerinde sosyolojik etkileri açısından da derin izler bıraktı.

Geçtiğimiz 1,5 yıl boyunca temel önceliğimiz çalışanlarımızın sağlığı ve şeffaf iletişim oldu. Tüm ilgili birimlerle birlikte bu süreçte COVID-19 ile mücadeleye ağırlık verdik. Dünyada görülen vakalara paralel olarak Ocak 2020 tarihi itibarıyla başlatılan iletişim çalışmaları ve hijyen önlemleri, 2020 yılı Mart ayında ülkemizde ilk vakanın görülmesiyle hız kazandı.

Burada global işler yapan bir grubun parçası olmamızın faydasını gördüğüme inanıyorum. Pandemi ülkemizde henüz görülmeden krizi sezmek ve gerekli aksiyonları anında alabilmek bu sürecin iyi yönetilmesini sağladı.

Yapılacaklar konusunda bir plana sahip olmak, bir yol haritası çizmek artık tüm liderlerin, tüm yöneticilerin gündeminde. Geçtiğimiz 1,5 yıl bize her şeyin olabileceğini gösterdi. Pandemi gibi

çok kısa sırada yayılan, gelişim gösteren, öngörülemez olaylar da başımıza geliyor. Ancak burada devreye giren bir başka konu var ki o da uyum. Değişen şartlara, beklenmedik durumlara hızlı uyum sağlayabilme becerisi. Önleyici liderlikle birlikte değişen şartlara uyum sağlayan ve ayak uydurabilen liderlik de önemli.

Böyle bir küresel krizle karşılaştığında söz konusu sağlık ise öncelik listesinin ilk sırasında insan yer almalı. Biz de bunu yaptık. Organizasyon yapısı bünyesindeki çalışma düzeni COVID-19 koşullarına göre düzenledik, ilgili tüm birimlerin katılımıyla "Kriz Ekibi" oluşturduk, alınan önlemler ve oluşturulan vaka algoritmaları çerçevesinde süreci etkin bir şekilde yönettik.

Burada katılımcı bir sistem olmasına özen gösterdik. Çalışanlarımızın fikirleri, görüşleri, endişe ve beklentilerini dinleyerek herkesi kapsayan bir yol çizdik. Çalışanların katılım gösterdiği komite çalışmaları ve anket uygulamaları ile bu döneme özel tespit edilen fiziksel ve psikolojik gereksinimler İK, İdari İşler, BEE Akademi, SEÇ (Sağlık Emniyet ve Çevre) ve Kurumsal İletişim ekiplerinin birlikte aldığı birçok aksiyon ile hayata geçirildi.

Çalışan sağlığının korunması ve iş sürekliliğinin sağlanması için hazırlanan Ergonomi Kiti, Hijyen Kiti, COVID-19 Geçmiş Olsun Paketleri evlere gönderilirken tüm şirketin katılımıyla haftalık düzenli yapılan online paylaşım toplantılarıyla çalışma arkadaşlarımızı COVID-19 ile ilgili son durum ve şirket gelişmeleri hakkında düzenli bilgilendirdik. 2017 yılından bu yana Esnek Çalışma saatleri uygulamasını yürütüyorduk. Evden ve farklı ortak çalışma alanlarından çalışma kül-

türüne uzak değildik. Yine de evlere kapandığımız ilk dönem sürdürülemez hale gelen toplantılarla ilgili hemen Mayıs 2020'de düzenlemeler getirdik. Öğle Yemeği Molası ve Toplantısız Telefon Görüşmesiz Çarşamba Öğlende Sonraları hatırlatmaları yaptık Ayrıca, çalışanların dijital ortamda da sosyalleşebilmelerine fırsat veren online Paylaşım Platformunun oluşturulması, deneyim ve bilgi paylaşım platformumuz olan BEE Talks'un online versiyona geçilmesi ve Online Kahve Molaları gibi uygulamalarla 2020 yılını tamamladık.

Kafalarda soru işaretlerinin eksik olmadığı bu dönemlerde şeffaf iletişimin de önemine dikkat çekmek isterim. Gelişmeleri an be an paylaşarak, soruları olabilecek en objektif şekilde yanıtlayarak endişeleri gidermeye çalıştık. Grup İK stratejisine paralel olarak, tüm İK süreçlerinde, şirket dinamikleri göz önünde bulundurularak, çalışan-yönetici iletişimini gerçekleştirip, uygulamalar hayata geçirdik. Özellikle artan online uç uca toplantı ağırlığını yönetebilmek için şirket toplantı kültürümüzü gözden geçirdiğimiz Denedeyiz Hareketi ve normalleşme döneminde hibrit çalışma düzeninin net tanımlanması bu konuda önümüzü açan uygulamalar oldu.

Borusan, odağına insanı alan, insan sayesinde başarıya inanan bir kurum. Borusan EnBW Enerji de aynı stratejiyi benimsiyor. Umarım olmaz ama çalışma hayatımız boyunca farklı şekillerde daha pek çok riskle karşılaşabiliriz.

Gerekli önlemleri almanın önemini yaşayarak öğrendik. Bununla birlikte her krizin her riskin bize bir şeyler kattığını, bize bir şeyler öğrettiğini de unutmamak gerekiyor. İş sürekliliği planlarının daha esnek ve yeni tip krizlere uygun gözden geçirilmesi de büyük önem taşıyor.

Diğer yandan önce de ifade ettiğim gibi pandemi, yenilenebilir enerjinin önemini daha net bir şekilde ortaya çıkardı. Sürdürülebilirliği hiç olmadığı kadar çok konuşur hale geldik. Dijital dönüşüm ve teknolojinin de yardımıyla iş dünyası yıllar sürececek gelişimi birkaç ayda tamamladı.

Pandemi küresel bir risk evet. Sağlık alanındaki gelişmelerle önleyici çözüm de bulundu. Şimdi gerekli önlemleri alıp, tedbiri de elden bırakmadan dünyamızın geleceği için çalışmaya devam etme zamanı...

"Borusan EnBW Enerji olarak yenilenebilir enerji yatırımların ülke ekonomisine hızla kazandırılmasına yönelik çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Özellikle temiz ve erişilebilir enerji hedefine ulaşma yolunda her devreye aldığımız yenilenebilir enerji yatırımla önemli bir katkı sağlıyoruz. Bu tesislerin üretimleri süresince hava kirlenmesi ve sera gazı içeren bir salım yapılmadığı için ikame ettikleri fosil yakıt tesislerinin olası etkisi ortadan kalkmış oluyor."